

Tämä on interaktiivisesti toimiva materiaali,
joka sisältää linkkejä. Parhaiten materiaali
toimii digitaalisesti.

HUOLI LÄHISUHDEVÄKIVALLASTA

klik!

KAIKKIA KOSKEVA KARTOITUS

klik!

klik!

TURVAA JA TOIMI

TYÖN PERUSTA
JA OSAAMISEN
VAHVISTAMINEN

klik!

Ehkäise lähisuhdeväkivaltaa

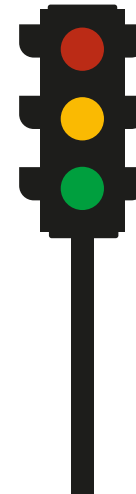
- puheeksiottamisen ja ohjaamisen polku

Lähisuhdeväkivalta on yleinen ongelma, joka voi koskettaa kaikkia yhteiskunnallisesta asemasta, kulttuurista, iästä tai sukupuolesta riippumatta. Väkivalta voi olla esim. fyysistä, henkistä, kemiallista, taloudellista tai seksuaaliväkivaltaa tai niillä uhkaamista.

Lähisuhteessa tapahtuva väkivalta kohdistuu erityisesti naisiin ja lapsiin. Väkivalta jättää aina jäljen. Se on salaisuus, joka estää lasta olemasta lapsi ja heikentää merkittävästi koko perheen hyvinvointia.

Tästä materiaalista löydät työvälineitä ja vinkkejä:

1. Mistä saat lisätietoa lähisuhdeväkivallasta ja velvollisuuksistasi ja keinoistasi työntekijänä
2. Miten kysyä ja kartoittaa kaikkien asiakkaiden kanssa perheen turvallisuus? Miten työskennellä turvallisuuden vahvistamiseksi?
3. Miten toimia ja työskennellä, kun tulee tietoon lähisuhdeväkivalta-kokemuksia?
4. Miten toimia, kun lähisuhdeväkivalta tai sen uhka on läsnä?

*“Älä pelkää kysyä.
Minun elämäni on yhtä pelkoa
Ja odotan että joku puuttuisi
asioihin.”*

Lainaukset ovat Pelotta-hankkeen kokemusasiantuntijoiden ja kehittäjäasiakkaiden kokemuksia.

Perhekeskus ehkäisee lähisuhdeväkivaltaa

Perhekeskuksen tehtävänä on lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäiseminen, puheeksi ottaminen, varhainen tunnistaminen ja tuen tarpeeseen vastaaminen. Työntekijät koulutetaan tunnistamaan lähisuhdeväkivalta ja puuttumaan siihen. (THL)

"Olisi tärkeää että väkivallasta puhutaan. Silloin ihmiset uskaltaisivat puhua enemmän asioista ja kun asiasta kysytään niin ei tulisi oloa miksi minulta kysytään. Tulisi ymmärrys että kaikilta kysytään ja sitä on paljon."

Työntekijän on tärkeää tiedostaa:

Rakenteissa on huolehdittu:

”Työntekijältä tarvitaan herkkyyttä kuunnella ja että asia otetaan vakavasti ja rohkeasti vastaan.”

Osaamisen vahvistaminen

THL:n Luo luottamusta, puutu väkivaltaan -verkkokurssi on helppo tapa päivittää omaa tietotaitoaan. Kurssi löytyy osoitteesta: <https://verkkokoulut.thl.fi/>
Kurssi on ilmainen, mutta vaatii kirjautumisen.

Verkkokurssilta opit mm.

- Mitä on väkivalta ja miten se vaikuttaa
- Mitkä ovat työntekijän velvollisuudet ja oikeudet, työtä ohjaava lainsäädäntö
- Miten otan puheeksi, tuen ja autan asiakasta

THL:n väkivaltakäsitteistön sanasto auttaa meitä ammattilaisia puhumaan yhdenmukaisin termein.

Ota väkivallan kartoitus osaksi työtäsi

Ota lähisuhdeväkivalta ja turvallisuus puheeksi

Turvallisuudesta puhuminen on jokaisen lapsia ja perheitä työssään kohtaavan ammattilaisen tehtävä. Turvallisuuden puheeksiotto on parhaimmillaan lapsen hyvinvointia ja turvallisuutta tukevaa ja toimii myös väkivaltakokemuksia seuloen, jolloin lapsella tai vanhemmalla on mahdollisuus puhua kokemastaan tai käyttämästään väkivallasta.

Lähisuhdeväkivallasta kysyminen on osa asiakkaan tilanteen kokonaiskartoitusta esimerkiksi samalla tavalla kuin arjen sujuvuuden, terveyden, nukkumisen ja jaksamisen kartoittaminen. Lähisuhdeväkivallan tekijä tai kokija voi olla kuka vain ja siksi on tärkeää kysyä asiasta kaikilta.

KAIKKIA KOSKEVA KARTOITUS:

Ota väkivallan kartoitus osaksi työtäsi

Lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake aikuiselle (THL)

Näistä linkeistä lisätietoa työn tueksi:

Ohjeistus lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomakkeen täyttämiseen

Lähisuhdeväkivallasta kysyminen ja uhrin kohtaaminen

TUE VÄKIVALLATONTA VANHEMMUUTTA:

Hyvinvoinnin tähti

Lapset puheeksi

Menetelmässä pyritään tukemaan lapsen hyvinvointia ja suotuisaa kehitystä sekä ennaltaehkäistään lapsen ongelmien syntyä.

Vauvan turvakortti

Nuorten turvakortti

Malttimaisteri -testi

Väkivalta ja laiminlyönti kasvatuksessa

Ensi- ja turvakotien liiton virtuaalikirja tarkastelee laajasti lapsen kohdistuvaa, kasvatuksellisesti perusteltua väkivaltaa ja laiminlyöntiä.

Lapsen stressi ja aivot

Opaslehtinen + video

klkkaa linkejä!

LASTEN KANSSA TYÖSKENTELEY:

Lasten ja nuorten **seksuaali-, tunne- ja turvataitokasvatus**

Turvataitoja nuorille

Opas seksuaalisen häirinnän ja väkivallan ehkäisyyn. Oppaan tavoitteena on ennaltaehkäistä nuorten kokemaa seurusteluväkivaltaa, seksuaalista väkivaltaa ja sukupuolista häirintää.

Turva10

Väline lasten, nuorten ja perheiden kanssa työskenteleville ammattilaisille. Turva10 tukee keskustelua silloin, kun lapsi ja työntekijä puhuvat turvallisuuden ja turvattomuuden kokemuksista.

Huoli lähisuhdeväkivallasta

Kun epäilet/tiedät, että perheessä on/on ollut lähisuhdeväkivaltaa

- 1.** Kartoita perheen tilanne ja tuen tarve, tarvittaessa kutsu muita toimijoita tueksi (esim. konsultointi, työpari -myös etäyhteydellä)
- 2.** Monitoimijainen työskentely väkivallan loppumiseksi ja siitä toipumiseksi
Yhdessä työskennellen autamme perheitä parhaiten
THL, Monitoimijainen arviointi (s.58-60)
- 3.** Tarjoa tukea kaikille perheenjäsenille ja saata tuen pariin

HOTUS = Hoitosuositus, miten tunnistaa perheet, joissa on jo tapahtunut tai on riski tapahtua lasten kaltoinkohtelua.

TYÖVÄLINEITÄ LAPSEN KANSSA TYÖSKENTELYYN:

Turva10 antaa välineitä lasten ja vanhempien kanssa turvallisuuden ja väkivallan puheeksiottamiseen.

Turvakamu sovellus tarjoaa tietoa, läsnäoloa ja turvaa kännykässä. Väline lapsen ja nuoren kanssa työskentelyyn.

Trappan-keskustelumalli on kehitetty tukemaan väkivaltaa perheessään tai lähisuhteissaan kokeneita lapsia. Ota yhteyttä koulutettuihin työntekijöihin **tästä**.

TYÖVÄLINEITÄ AIKUISEN KANSSA TYÖSKENTELYYN:

Henkilökohtainen turvasuunnitelma:

Turvasuunnitelma auttaa ennakoimaan väkivaltatilanteita ja sen avulla voi suunnitella yksilöllisiä toimintaohjeita uhka- ja vaaratilanteisiin.

MARAK - moniammatillinen riskinarviointi

Moniammatillinen menetelmä vakavaa parisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokevien auttamiseksi. Työryhmässä kartoitetaan väkivallan riskiä ja vahvistetaan väkivallan kokijan turvallisuutta. Yhdessä tehdään suunnitelma palveluista, jotka tukevat kokijan selviytymistä. Marak-työryhmiä kokoontuu eri puolilla Pohjois-Savoa.

Häirinnän ja vainon kartoittaminen:

Lomake ohjaa työntekijää havainnoimaan tarkemmin tapauksessa esiintyvää vainoa ja häirintää sekä kartoittaa asiakkaan riskiä kokea uudelleenvainoa tai häirintää.

 klikkaa linkkejä!

"Henkistä väkivaltaa oli vaikeaa tunnistaa, meni pitkään että aloin ymmärtää."

Tukea lähisuhdeväkivaltaan Pohjois-Savossa

Tukea arjessa selviytymiseen voi saada esim. kunnan lapsiperhepalveluista ja perheneuvolasta ja perheasiainneuvottelukuksesta

Lähisuhdeväkivaltatyöhön erikoistuneissa palveluissa työskennellään väkivallan loppumiseksi. Asiakas saa tukea väkivaltakokemusten käsittelyyn ja niistä toipumiseen, ammattilaisille mahdollisuus konsultaatioon.

Kuopion ensikotiyhdistys ry, Pelotta -väkivaltatyön avopalvelu

Tukea lähesuhteissaan väkivaltaa tai sen uhkaa kokeneille aikuisille ja lapsille
p. 044 369 7211, 044 369 7210 ja 044 369 7218

Hyvämieli ry, Turvallinen perhe, Kuopion kriisikeskus

Tukea pareille/perheille, jotka haluavat työskennellä yhdessä väkivallan loppumiseksi
p. 050 557 6725 ja 050 557 6709

Miessakit, Lyömätön linja

Apua väkivaltaa läheisiään kohtaan käyttäneille miehille
p. 044 783 7923

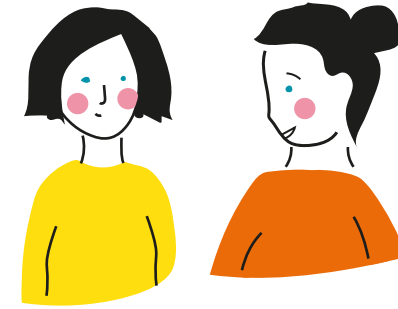
Rikosuhripäivystys

Tukea ja neuvoja rikoksen uhreille, heidän läheisilleen ja todistajille
p. 050 557 6711 ja 050 557 6712

Setlementti Puijola, Tyttöjen talo

Tukea ja apua tytöille ja naisille, joilla on kokemus seksuaaliväkivallasta p.050 359 0184

Apua maahanmuuttajataustaisille naisille ja tytöille, jotka ovat kokeneet sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa. p.050 368 8906

VERKKOPALVELUT

Nollalinja 080 005 005

Ilmainen auttava puhelin 24/7 lähisuhdeväkivaltaa kokeneille, tietoa ja tukea ammattilaisille

Nettiturvakoti:

Chat auki joka arkipäivä

Maria Akatemian ylläpitämä **Naisenväkivalta.fi** -sivusto tarjoaa verkkoapua naisen väkivaltaisuuteen. Sivuston tukimuotoja ovat chat, tietopankki, ohjatut vertaisryhmät ja videokeskustelut.

“Olisi hyvä kysyä, onko perheen sisällä joku muukin joka kärsii tilanteesta ja voisi tarvita apua.”

Turvaa ja toimi

Kiireellisen tuen tarve

Ammattilaisten tehtävä on puuttua väkivaltaan ja saattaa väkivaltaa kokenut avun ja tuen piiriin. Palvelujen etsiminen ei saa jäädä asiakkaan vastuulle. **Tärkeää huomioida koko perheen turvallisuus.**

MUISTA!

Työntekijänä sinulla on lastensuojelulain mukainen **ilmoitusvelvollisuus** (25 §), jos:

- tehtävässä on saatu tieto lapsesta, jonka olosuhteet tai käytös herättävät huolta,
- lapseen epäillään kohdistuneen pahoinpitely tai
- lapseen epäillään kohdistuneen seksuaalirikos

Kahdessa jälkimmäisessä tilanteessa on velvollisuus ilmoittaa lapsesta myös poliisille. Lisätietoa **tästä**.

Voit tarvittaessa konsultoida poliisia tai KYSin lasten ja nuorten oikeuspsykiatris-ta tutkimusyksikköä (p.044 717 5477).

TUKIPALVELUT:

Pohjois-Savon sosiaalipäivystys p. 044 718 3930 kiireellinen
ja välttämätön apu sosiaalisissa kriisi- ja hätätilanteissa

Poliisi p.112

Kuopion turvakoti p. 017 183 393

KYS, SERI-Akuuttikeskus Päivystyspuhelinnumero 24/7 p. 044 717 6208 apua seksuaaliväkivaltaa kokeneille, yli 16-vuotiaille naisille ja miehille

klikkaa linkkejä!

“Pitää varmistaa, että onko turvallista mennä kotiin? Onko arki turvallista?”

Ehkäise lähisuhdeväkivaltaa

- puheeksiottamisen ja ohjaamisen polku

"Merkittävintä on ollut oma rohkeus ja valmius lähteä hakemaan apua ja että on pystynyt puhumaan asioista. Tärkeää väkivallasta selviytymisessä oli eri tahojen antama tieto, ymmärrys ja myötätunto."

LISÄTIETOJA JA YHTEYDENOTOT:

Kuopion Ensikotiyhdistys ry

p. 044 369 7211 / 044 369 7210

KUOPION
ENSIKOTI-
YHDISTYS RY

